

Zaaknummer : 01048328
Ons Kenmerk : ODH569857
Datum : 20-01-2023

Besluit artikel 7.17 van de Wet milieubeheer

Onderwerp

Op 4 november 2022 hebben wij een mededeling ontvangen als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer. De mededeling betreft het toetsen van een effectenstudie integraal met m.e.r.-aankomstnotitie (Effectenstudie Waterwet integraal met aankomstnotitie m.e.r.-beoordeling wijzigingsvergunning bodemenergie FIEB te Den Haag, Buro Bron B.V., 22BB017, 3 november 2022) in verband met de tegelijkertijd ingediende aanvraag om een wijziging van de vergunning in het kader van de Waterwet. De wijzigingen hebben betrekking op het verplaatsen van de bronlocaties en energetische uitgangspunten. Omdat het verplaatsen van de bronlocaties een fysieke wijziging betreft, is een m.e.r.-beoordeling benodigd.

De mededeling heeft betrekking op een activiteit waarvoor op grond van onderdeel D, categorie D 15.2 van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage een m.e.r.-beoordeling benodigd is. De locatie is gelegen in de wijk Binckhorst op de hoek van de Melkwegstraat en de Saturnusstraat aan de Melkwegstraat 24 te Den Haag.

Besluit

Wij besluiten op basis van de op 3 januari 2023 aangeleverde effectenstudie integraal met m.e.r.-aankomstnotitie dat voor de activiteit geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen dit besluit wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidend schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 4 november 2022 hebben wij een mededeling ontvangen als bedoeld in artikel 7.16 van de Wet milieubeheer. De mededeling betreft het toetsen van een effectenstudie integraal met m.e.r.-aanmeldnotitie in verband met de tegelijkertijd ingediende aanvraag om een wijziging van de op 24 april 2020 met kenmerk ODH-2020-00042439 verleende vergunning in het kader van de Waterwet. Deze vergunning is verleend voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem voor de klimatisering van het gebouwencomplex Franck is een Binck (hierna: FIEB). De beoogde wijzigingen hebben betrekking op het verplaatsen van de bronlocaties en de energetische uitgangspunten (water- en energiehoeveelheden) van het bodemenergiesysteem. De reden dat de energetische uitgangspunten wijzigen is dat naast het complex van FIEB de gebouwen One MilkyWay en de Nieuwe Hallen fase 1 en fase 2 ook door dit beoogde bodemenergiesysteem zullen worden voorzien van warmte en koude.

Omdat het verplaatsen van de bronlocaties een fysieke wijziging betreft, is een m.e.r.-beoordeling benodigd. De mededeling heeft betrekking op een activiteit waarvoor op grond van onderdeel D, categorie D 15.2 van de bijlage behorende bij het Besluit milieueffectrapportage een m.e.r.-beoordeling benodigd is. De locatie is gelegen in de wijk Binckhorst op de hoek van de Melkwegstraat en de Saturnusstraat aan de Melkwegstraat 24 te Den Haag.

Bij de mededeling is het volgende stuk gevoegd:

- Effectenstudie Waterwet integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling wijzigingsvergunning bodemenergie FIEB te Den Haag, Buro Bron B.V., 22BB017, 3 november 2022.

Procedure

Artikel 7.17, eerste lid, van de Wm is toegepast op deze beschikking.

De mededeling was onvolledig. Daarom hebben wij op 7 december 2022 per brief (kenmerk ODH519667) Buro Bron B.V. in de gelegenheid gesteld om de mededeling aan te vullen. Vervolgens hebben wij op 3 januari 2023 aanvullingen ontvangen in de vorm van een aangepaste effectenstudie (Effectenstudie Waterwet integraal met aanmeldingnotitie m.e.r.-beoordeling wijzigingsvergunning bodemenergie FIEB te Den Haag, Buro Bron B.V., 22BB017, 3 januari 2023). Deze versie is door ons als voldoende beoordeeld en is aangehouden bij de beoordeling.

M.e.r. beoordeling

M.e.r.- (beoordelings)plicht (onder drempelwaarden D-lijst)

De activiteit valt onder onderdeel D onder 15.2 van de bijlage van het Besluit m.e.r.. Nu de drempelwaarde van de daarin vermelde categorie van gevallen niet wordt overschreden moeten wij als bevoegd gezag, gelet op artikel 2, vijfde lid, tweede volzin en onder b, van het Besluit m.e.r., toepassing geven aan de regels voor een m.e.r.-beoordeling als bedoeld in artikel 7.16, 7.17, eerste tot en met vierde lid, 7.18, 7.19, eerste en tweede lid, en 7.20a van de Wet milieubeheer. Dit betekent onder meer dat wij als bevoegd gezag bij onze beslissing rekening moeten houden met de relevante criteria genoemd in bijlage III bij de mer-richtlijn: Richtlijn 2011/92/ELI van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2012, L 26) als niet kan worden uitgesloten dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Bij deze criteria dienen wij te kijken naar 1) de kenmerken van het project, 2) de plaats van het project, 3) de kenmerken van het potentiële effect.

Aan de hand van de mededeling hebben wij het volgende geconstateerd.

Kenmerken van het project

Bij de kenmerken van het project is in het bijzonder in overweging genomen de omvang van het project, de cumulatie met andere projecten, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder, risico van ongevallen met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

Het project betreft een beoogde aanleg en het in werking stellen en houden van een open bodemenergiesysteem. Er wordt voorzien in een doubletsysteem, bestaande uit één warme en één koude bron. De filters van het bodemenergiesysteem zijn beoogd in het derde watervoerende pakket in het traject van 125 m tot 255 m-mv met een filterlengte van 50 meter.

In de winterperiode (verwarmingsperioden) wordt maximaal 399.000 m³ grondwater onttrokken aan de warme bron en, na afkoeling tot gemiddeld 8°C, in de koude bron geïnfiltrerd. In de zomerperiode (koelperioden) wordt eveneens maximaal 399.000 m³ grondwater opgepompt uit de koude bron en, na opwarming tot gemiddeld 15°C, in de warme bron geïnfiltrerd. De maximale infiltratietemperatuur bedraagt 25°C. Het maximale debiet bedraagt in zowel de winter- als zomerperiode 120 m³ per uur.

Energiebesparing en emissiereductie

De toepassing van bodemenergie bij FIEB zal een besparing opleveren van 235.000 m³ aardgasequivalenten per jaar. Dit komt neer op een energiebesparing van ca. 59%. Deze energiebesparing zal zorgen voor een emissiereductie van ca. 405 ton CO₂ per jaar (55%) en 528 kg NO_x (86%).

Productie van afvalstoffen

Na aanleg van de bronnen dienen deze schoongepompt en ontwikkeld te worden. Hiervoor is ongeveer 5.000 m³ grondwater benodigd. Daarnaast worden de bronnen in verband met periodiek onderhoud jaarlijks gespoeld. Hiervoor wordt jaarlijks maximaal 400 m³ per jaar grondwater onttrokken.

Plaats van het project

Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn is in het bijzonder in overweging genomen het bestaande grondgebruik, de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied, het opnamevermogen van het natuurlijke milieu met in het bijzonder aandacht voor de volgende type gebieden:

- gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
- landschappen van historische, cultureel of archeologisch belang.

Het project is gelegen in de wijk Binckhorst in Den Haag. In dit gebied vinden veel ontwikkelingen plaats. In dit gebied is een bodemenergieplan van kracht (Bodemenergieplan De Binckhorst Den Haag, IF Technology B.V., 68246/RH/20190704, 4 juli 2019). Dit plan is op 3 maart 2020 door de provincie Zuid-Holland vastgesteld.

Het project ligt in stedelijk gebied en heeft geen negatieve invloed op de natuurlijke hulpbronnen van het gebied en de gebieden genoemd in bijlage III bij de EU richtlijn milieubeoordeling projecten. De locatie ligt niet in een waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied of boringvrije zone van een milieubeschermingsgebied voor grondwater. De omgeving op en rondom de projectlocatie bestaat voornamelijk uit bebouwing (woningen, kantoren en appartementen) en infrastructuur (wegen). Daarnaast ligt er 295 ten oosten van de projectlocatie een regionale waterkering. Op en rondom de projectlocatie bevinden zich 19 panden waarvan naar verwachting 90% is gebouwd op houtenpaalfunderingen.

Verontreinigingen

Ter hoogte van de warme en koude bronlocatie rondom Zonweg, Saturnusstraat en Binckhorsthaven zijn plaatselijk matige en sterke verontreinigingen met zware metalen aangetoond in het grondwater. Uit de eindevaluatie van de bodemsanering Zonweg 57-59 (234V1-00 234QC-02_Eindevaluatie_Bodemsa BioSoil_R_Peters 12 november 2015) wordt geconcludeerd dat de verontreiniging van minerale olie, op circa 135 m ten noordwesten van de koude bron, onder controle is en zich niet (meer) horizontaal verplaatst. Verder zijn er in het historisch vooronderzoek (atkb, 2016) nog enkele ondiepe verontreinigingen weergegeven. Gezien de verweg gelegen ligging van de koude bron vormen deze verontreinigen geen belemmering.

Archeologische- en aardkundige waarden

Het project ligt in een gebied met een middelhoge trefkans. Dit betekent dat er voor bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 50 m² en dieper dan 50 cm -mv archeologisch vooronderzoek moet plaatsvinden. De aanleg van het bodemenergiesysteem neemt een kleinere ruimte in beslag. Derhalve is er geen archeologisch vooronderzoek nodig. Wel hebben wij beoordeeld wat de effecten van het bodemenergiesysteem op Kasteel De Binckhorst zijn. Dit monument heeft een hoge archeologische waarde.

Kenmerken van het potentiële effect

Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project is in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking), het grensoverschrijdende karakter van het effect, de orde van grootte en de complexiteit van het effect, de waarschijnlijkheid van het effect, de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Om de mogelijke effecten van het beoogde open bodemenergiesysteem op omgevingsbelangen te bepalen, is door Buro Bron B.V. de eerder genoemde effectenstudie integraal met m.e.r.-aangemerkte notitie opgesteld. Deze stukken zijn later op verzoek van ons nog eens aangevuld. Ten aanzien van bestaande (omgevings-)belangen wordt door toedoen van het bodemenergiesysteem geen negatieve invloed verwacht. In dit geval vinden er namelijk alleen significante grondwaterstandsveranderingen in het derde watervoerende pakket (opslagpakket) plaats. Omdat de freatische grondwaterstand naar verwachting niet zal worden beïnvloed, zullen belangen als natuur, freatische bodemverontreinigingen, archeologische en/of aardkundige waarden en bebouwing, waaronder de woningen op houten paalfunderingen, de regionale waterkering en het monumentale Kasteel De Binckhorst, naar verwachting niet worden geschaad.

In de omgeving en binnen het hydrologisch- en hydrothermisch invloedsgebied van het beoogde bodemenergiesysteem bevindt zich één open- en één gesloten bodemenergiesysteem en één grondwateronttrekking. Wij hebben beoordeeld dat deze geen negatieve effecten ondervinden door toedoen van dit project.

Conclusie

Uit de beoordeling van de op 4 november 2022 ingediende stukken en aanvullende stukken van 3 januari 2023 blijkt dat niet verwacht mag worden dat de kenmerken van het project zullen leiden tot significant nadelige effecten voor omgevingsbelangen. Gelet hierop overwegen wij dat naar aanleiding van de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van het potentiële effect kan worden uitgesloten dat de activiteit nadelige gevolgen voor het milieu zal hebben.

Nu uitgesloten kan worden dat de activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben, is er geen aanleiding om een milieueffectrapport op te stellen.